

Dato 15-04-2019

Sagsbehandler Charlotte Jensen

Charlotte.Jensen@stab.rm.dk

Tel. +4521358798

Sagsnr. 1-01-72-19-15

Side 1

Referat fra møde den 26. marts 2019 i Hjerneskedesamrådet på voksenområdet

Deltagere: Karin Holland, Runa Steinfeldt, Cate Kristiansen, Charlotte Burvil, Charlotte Brøndum, Birgit Madsen, Peter Seebach, Lise Leth Jeppesen, Helene Fog, Jens Gram-Hansen, Kristine Brodam, Helle Dybkjær, Merete Stubkjær Christensen, Irma Edquist og Charlotte Jensen (referent).

Afbud:

Claus Brøckner Nielsen, Mette Schrøder, Cate Kristiansen, Lis Kaastrup, Helle Mørn, Ann-Christina Frederiksen, Thomas Hahn og Pernille Vieth.

1. Godkendelse af referat fra mødet den 15. november 2018

Indstilling:

- At referatet fra mødet den 15. november 2018 godkendes.

Referat:

Referatet fra mødet den 15. november 2018 blev godkendt.

2. Revision af kommissoriet

Indstilling:

- At det drøftes, hvad det nye kommissorium kan indeholde, herunder hvilke erfaringer fra det nuværende hjerneskedesamråd, der kan overføres til et nyt hjerneskedesamråd.
- At det drøftes, hvordan et nyt hjerneskedesamråd kan sammensættes.

Kommissoriet for Hjerneskaedesamrådet på voksenområdet er gældende i 4 år, og skal derfor revideres i 2019. Sundhedsstyregruppen og DASSOS godkender nyt kommissorium.

- ./.
- Vedlagt er et foreløbigt udkast til nyt kommissorium, som er udarbejdet af formandskabet og sekretariatet, og som Hjerneskaedesamrådet kan tage udgangspunkt i under drøftelserne. Udkastet er udarbejdet ud fra det gældende kommissorium, og ændringer er markeret med korrekturpen.

Referat:

- ./.
- Hjerneskaedesamrådet drøftede kommissoriet. Revideret udkast er vedlagt.

Vi drøftede antallet af kommunale hjerneskaedekoordinatorer, hvor der blev rejst et ønske om, at alle 5 klynger er repræsenteret med en hjerneskaedekoordinator. Det blev besluttet at fastholde antallet på 3 hjerneskaedekoordinatorer.

Patientorganisationerne kan inviteres ad hoc. Hjerneskaedesamrådet er opmærksom på, at det har en opgave i forhold til inddragelse af patienter.

Revideret kommissorium drøftes på næste møde. Det forventes, at kommissoriet kan behandles i Sundhedsstyregruppen den 25. september.

3. Human First - rehabiliteringsbehov

Indstilling:

- At Human First - rehabiliteringsbehov drøftes.

Merete Stubkjær Christensen informerer om status for Human First – rehabiliteringsbehov.

Referat:

Merete Stubkjær Christensen informerede om status for Human First – rehabiliteringsbehov

Human First er et samarbejde mellem VIA University College, Aarhus Universitet, KOSU og Region Midtjylland.

Hjerterehabilitering danner udgangspunkt for projektet.

*Læs mere om Human First og hvidbøgerne her:
<https://www.rm.dk/sundhed/faginfo/forskning/human-first/>*

- ./.
- Oplæg er vedlagt.

4. Audit på rehabilitering på specialiseret niveau

Indstilling:

- At gruppens oplæg til audit på rehabilitering på specialiseret niveau drøftes.

Helle Mørn, Irma Edqvist, Merete Stubkjær Christensen og Charlotte Jensen har udarbejdet oplæg til audit på rehabilitering på specialiseret niveau. Oplægget er revideret på baggrund af drøftelserne fra mødet den 23. august 2018.

Audit består af tre elementer:

1. Data for genoptræningsplaner
2. Spørgeskema til kommunerne om, hvor rehabilitering på specialiseret niveau udføres
3. Audit på 8-10 forløb

Ad 1: Sundhedsplanlægning/Charlotte trækker data.

Ad 2: Materialet indeholder et udkast på en henvendelse til kommunerne.

Ad 3: Audit gennemføres på 8-10 forløb. Der afholdes et møde for hvert forløb, som varer maksimalt 2 timer. Det vil være muligt at afholde 2 møder efter hinanden.

Auditten ledes af den samme proceskonsulent. Det skal afklares, hvordan proceskonsulenten finansieres. Konsulent Gunna Estrid Andersen fra Hospitalsenheden Vest vil gerne være proceskonsulent. Det vil koste 10.100 kr. jf. dette budget:

- 20 t Auditmøder
- 7 t Transport
- 10 t Forberedelse

Timeløn på 273 kr pr. time

Samlet 37 t x 273 kr = 10 100 kr.

Referat:

Det blev besluttet at sende spørgeskemaet til de kommunale træningsledere via kommunernes hovedpostkasser.

Der skal tilføjes et spørgsmål i spørgeskemaet om, hvorvidt der er mulighed for tilbageløbsambulatorium.

Øvrige kommentarer sendes til Charlotte Jensen inden påske.

Audit 3: Der er bevilget 10.000 kr. fra Beredskabspuljen under sundhedsaftalen til finansiering af en proceskonsulent. Audit iværksættes i efteråret 2019. Casene bliver udtrukket på baggrund af genoptræningsplaner, som er udarbejdet i efteråret 2018. Hjerneskedesamrådet håber, at alle kommuner vil være med.

Charlotte Jensen kontakter Gunna Estrid Andersen for at aftale den videre proces.

5. Genoptræning på specialiseret niveau

Indstilling:

- At Hjerneskedesamrådet indstiller til Sundhedsstyregruppen, at Hammel Neurocenter udbyder genoptræning på specialiseret niveau til de borgere, som har et lægefagligt begrundet behov herfor.

I 2014 udkom "Genoptræning og rehabilitering til voksne med erhvervet hjerneskade – en faglig visitationsretningslinje". Heri er det beskrevet, at patienterne kan få genoptræning på specialiseret niveau, og at denne genoptræning som udgangspunkt varetages på neurorehabiliteringsafdelinger med regionsfunktion eller højt specialiseret funktion. Det estimeres i visitationsretningslinjen, at 2 % af patienterne med erhvervet hjerneskade har behov for genoptræning på specialiseret niveau. Hammel Neurocenter vurderer, at der vil være ca. 40 forløb årligt i Region Midtjylland.

Hammel Neurocenter ønsker at tilbyde genoptræning på specialiseret niveau til patienter med erhvervet hjerneskade, som har et lægefagligt begrundet behov herfor, for derved at efterleve bekendtgørelsen om genoptræning, som trådte i kraft 1. januar 2015 samt "Genoptræning og rehabilitering til voksne med erhvervet hjerneskade – en faglig visitationsretningslinje".

Hammel ønsker at udbyde genoptræning på specialiseret niveau til følgende patientgrupper:

Patientgruppe:	DRG-takst:
Svært nedsat/manglende gangfunktion (15 forløb med 7 besøg = 105 besøg) DRG-takst: 1.058 kr.	111.090 kr. (105 besøg x 1.058 kr.)
Svær dysfagi (15 forløb med 7 besøg = 105 besøg)	111.090 kr. (105 besøg x 1.058 kr.)

DRG-takst: 1.058 kr.	
Bevægeforstyrrelser (10 forløb med 7 besøg = 70 besøg) DRG-takst: 1.058 kr.	74.060 kr. (70 besøg x 1.058 kr.)
I alt:	296.240 kr.

Indtil nu har hospitalerne stort set ikke udarbejdet genoptræningsplaner til genoptræning på specialiseret niveau til patienter med erhvervet hjerneskade. Dette begrundes primært i, at regionen og kommunerne i tiden efter kommunalreformen udarbejdede et vejledende snitfladekatalog, som beskrev, hvilke typer patienter der som udgangspunkt skulle have henholdsvis almen ambulant genoptræning og genoptræning på specialiseret niveau. Det fremgik af snitfladekataloget, at neurologiske patienter som udgangspunkt skulle have almen ambulant genoptræning.

Ved at udbyde genoptræning på specialiseret niveau i henhold til visitationsretningslinjen kan patienterne få den ambulante genoptræning, de har behov for.

Der ønskes kommunal opbakning til, at Hammel Neurocenter udbyder genoptræning på specialiseret niveau. Sagen behandles derfor i Hjerneskadesamrådet med henblik på, at Hjerneskadesamrådet kan rådgive Sundhedsstyregruppen om, hvorvidt Hammel Neurocenter skal udbyde genoptræning på specialiseret niveau eller ej.

Referat:

Hjerneskadesamrådet kvitterede for, at forslaget om genoptræning på specialiseret niveau drøftes tværasektorielt, inden Hammel Neurocenter begynder at udarbejde disse genoptræningsplaner.

Det blev fremhævet, at det er en udfordring, at patienterne ofte bor langt væk fra Hammel Neurocenter, og derfor er det ikke realistisk, at alle patienter kan få/vil have genoptræning på specialiseret niveau.

Der er behov for en synliggørelse af, hvad der ligger i de forskellige patientgrupper, herunder identifikation af målgruppen, kompetencer og udstyr. Det skal præciseres, hvornår det er relevant at lave genoptræningsplaner til genoptræning på specialiseret niveau.

Det skal afklares, om der er andre løsninger end en GOP til spec. genoptræning.

Hjerneskadesamrådet vil gerne indstille til formandskabet for Sundhedsaftalen, at sagen udredes nærmere, inden Sundhedsstyregruppen træffer beslutning om, om der skal udarbejdes genoptræningsplaner til genoptræning på specialiseret

niveau til borgere med erhvervet hjerneskade. Der kan nedsættes en gruppe med 3 kommunale repræsentanter (chefer/ledere med ansvar for træning), 2-3 repræsentanter fra Hammel Neurocenter og 1 repræsentant fra PLO-Midtjylland, som afdækker ovenstående.

Tilføjet efter mødet: Formandskabet for sundhedsaftalen har godkendt, at den foreslåede arbejdsgruppe nedsættes.

6. Genoptræningsplaner

Indstilling:

- At det drøftes, om det er muligt at udarbejde to genoptræningsplaner til et forløb, hvis borgeren har behov for to forskellige typer af genoptræning.

På mødet den 15. november 2018 blev det nævnt, at det skulle være muligt at udarbejde to genoptræningsplaner til et forløb, hvis borgeren har behov for to forskellige typer af genoptræning.

Charlotte har kontaktet Line Riddersholm fra Sundhedsstyrelsen for at få det be- eller afkræftet, om der kan udarbejdes to genoptræningsplaner. Line Riddersholm svarer følgende: "Der er mig bekendt ikke noget forandringer i forhold til genoptræningsplaner og antal pr forløb, og det er fortsat én GOP pr forløb, der gælder."

Referat:

Udmeldingen fra Sundhedsstyrelsen blev taget til efterretning.

En genoptræningsplan kan ændre status undervejs i forløbet.

Kommunerne arbejder med, at borgerne har én samlet plan for deres forløb i kommunen. Planen omfatter, GOP, rehabilitering, arbejdsmarkedsområdet mm.

7. Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. udgående og rådgivende funktioner for borgere med apopleksi eller anden erhvervet hjerneskade

Indstilling:

- At kommissorium for arbejdsgruppe vedr. udgående og rådgivende funktioner for borgere med apopleksi eller anden erhvervet hjerneskade drøftes.

I forbindelse med udredning af neurologiområdet i Region Midtjylland nedsættes en arbejdsgruppe, som skal udarbejde forslag til fælles

model for udgående og rådgivende funktioner for borgere med apopleksi eller anden erhvervet hjerneskade.

./ Udkast til kommissorium er vedlagt.

Referat:

Helle Dybkjær foreslår, at det højt specialiserede område repræsenteres i arbejdsgruppen.

Birgit Madsen foreslår, at de kommunale repræsentanter skal have kendskab til driftsniveauet.

Hjerneskadesamrådet bakker op om, at der kommer en fælles model for udgående teams.

8. Teknologi

Indstilling:

- At udkast til henvendelse til klyngerne drøftes.

Følgende fremgår af referatet fra mødet den 15. november 2018

"Vi har behov for at få fælles viden og erfaring om hverdagsteknologi. Klyngerne kan etablere et netværk, hvor de udvikler en fælles portal for den teknologi, kommunerne har til de forskellige problematikker. På sigt samles overblikket regionalt.

Vi skal præcisere, hvad det er, der skal indgå i overblikket. Vi skal have fokus på hvilke problematikker, borgerne har, så vi tager udgangspunkt i det fremfor i konkret teknologi.

Charlotte udarbejder et udkast til en henvendelse til klyngerne. Udkastet vendes i Hjerneskadesamrådet, inden oplægget sendes til klyngerne."

Udkast til henvendelse til klyngerne:

Til klyngerne i Region Midtjylland

Hjerneskadesamrådet på voksenområdet drøftede på sit møde den 15. november 2018, hvordan der kan skabes overblik over den teknologi, kommuner og hospitaler anvender til rehabilitering af borgere med erhvervet hjerneskade (skal vi åbne op for rehabilitering af andre sygdomme/skader???)

Hjerneskadesamrådet anbefaler, at hver klynge udarbejder en oversigt over den anvendte teknologi til både rehabilitering og til hjælp til daglige gøremål. Formålet med en sådan oversigt er, at

kommuner og hospitaler kan lade sig inspirere af hinanden og udveksle erfaringer på tværs.

Oversigten kan indeholde følgende:

- Navn på teknologien
- Leverandør
- Pris
- Hvilket rehabiliteringsbehov/daglige gøremål afhjælper teknologien?
- Hvor anvendes teknologien (i hjemmet, på bosted, i rehabiliteringsenheden, andre steder)
- Kontaktoplysninger på medarbejdere i kommunen/på hospitalet, som er ansvarlige for at anvende den pågældende teknologi

På sigt kan oversigterne fra klyngerne samles til en fælles regional oversigt.

Referat:

Vi har Teknologi og Fælles Service i Region Midtjylland, som kommunerne og regionen er fælles om. De dækker formentlig det, Hjerneskadesamrådet efterspørger.

Se mere om Teknologi og Fælles Service her:

<http://www.faellesservicecenter.dk/>

Video om FCC: <https://www.youtube.com/watch?v=8wme3lv3YE4>

Socialstyrelsen har Hjælpemiddelbasen, som kan bruges til vidensdeling.

<https://hmi-basen.dk/>

Det blev besluttet, at Hjerneskadesamrådet retter henvendelse til Fælles Service for at høre, om de har et bud på, hvordan de kan understøtte vores behov for at få overblik over relevant teknologi. Vi sender derfor ikke en henvendelse til klyngerne.

9. Status for puljeprojekterne i forbindelse med Servicetjekket

Indstilling:

- At orienteringen tages til efterretning.

Merete Stubkjær Christensen orienterer om status for puljerne:

- Pulje 1: Den Gode Genoptræningsplan – landsdækkende implementering af undervisning og arbejdsgange
- Pulje 3: Indtryk og Udtryk

- Pulje 4: Udgående funktion fra sygehuse med højtspecialiseret funktion i neurorehabilitering 2018-2020.

Referat:

Merete Stubkjær Christensen orienterede om status for puljeprojekterne.

Pulje 1 - Den Gode Genoptræningsplan:

- *Kompetenceudvikling starter maj 2019 i Region Midtjylland.*
- *Indsatsen er primært rettet mod de læger og terapeuter, som arbejder med patienter, der har hjerneskade.*

Pulje 2 – Patientinddragelse:

- *Projektet er afsluttet.*

Pulje 3 – Indtryk og Udtryk:

- *1. maj 2019 starter indsamling af data via spørgeskema.*
- *Projektet afsluttes med, at der bliver udarbejdet en række anbefalinger til Sundhedsstyrelsen.*

Pulje 4 – Udgående funktion fra sygehuse med højtspecialiseret funktion i neurorehabilitering:

- *Der var været afholdt 2 workshops i Region Midtjylland.*
- *Der er planlagt uddannelsesforløb for ca. 50 medarbejdere i løbet af det næste 1½ år.*
- *Der er 10 kommuner med i projektet, heraf 4 fra Region Midtjylland.*

Pulje om nationale måleredskaber:

- *Forankret i Sundhedsstyrelsen.*
- *Der udvælges standardiserede redskaber.*

Nyt forløbsprogram:

- *Fokus har været på at samle forløbsprogrammet og visitationsretningslinjen på voksenområdet i ét dokument.*
- *Sundhedsstyrelsen er ikke begyndt at kigge på børneområdet endnu.*
- *Forløbsprogrammet sendes i høring via de faglige selskaber, KL og Danske Regioner i løbet af forsommeren.*
- *Arbejdsgruppen bag forløbsprogrammet har drøftet krav til kompetencer. Der udarbejdes et nationalt dokument, som beskriver krav til kompetencer på de forskellige specialiseringsniveauer.*

./. Oplæg er vedlagt.

10. Fællesmøde den 30. oktober 2019

Indstilling:

- At det drøftes hvilke punkter, der kan behandles på fællesmødet.

Der afholdes fællesmøde for de to hjerneskadesamråd den 30. oktober 2019. Dette er under forudsætning af, at formandskaberne genudpeges i forbindelse med, at kommissorierne og sammensætningen for de to hjerneskadesamråd revideres, eller at de nuværende hjerneskadesamråd fortsat fungerer på det tidspunkt.

Der ønskes forslag til hvilket emne, der skal sættes på dagsordenen. Emnet skal have relevans for begge hjerneskadesamråd. Der skal på mødet afsættes god tid til debat.

Referat:

Hjerneskadesamrådet foreslog følgende emner til fællesmødet:

- *Neuropædiatri – Peter Seebach sender uddybende bemærkninger herom til Charlotte Jensen.*
- *Helhedsplaner – hvordan arbejder kommunerne med det? (Den nye lov).*
- *Indtryk og Udtryk – får vi noget viden nu, vi kan bruge i forhold til inddragelse af patienter?*
- *Eksempler på rehabilitering af børn – hvordan løser kommunerne opgaven?*
- *Bristede Drømme – Nyt Håb. Sundhedsstyrelsen har samlet fire anbefalinger fra projekterne.*

11. Næste møde

Indstilling:

- At det aftales hvilke punkter, der skal behandles på næste møde.

Næste møde afholdes den 25. juni 2019.

Følgende kan sættes på dagsordenen:

- **Borgerguides i Randers Kommune:** Runa informerer.
- **Rådgivningsgruppe til forskning hen over sektorgrænser:** Jørgen Feldbæk Nielsen informerer.
- **Dysfagi-kursus:** Præsentation af det e-learningprogram, der nu findes på dysfagiområdet. Det er det basale niveau, så det henvender sig i høj grad til alle i kommuner og på afdelinger, hvor det ikke er en del af den iboende specialistviden.

- **Genoptræning på avanceret niveau:** At det godkendes, at spørgsmål om andel af borgere, som får genoptræning på avanceret niveau, sendes igen til kommunerne. Dette forudsætter, at det nye forløbsprogram er udkommet. Det skal undersøges, om Forløbsprogrammet anbefaler, at langt hovedparten af borgerne skal have træning på avanceret niveau. Hvis de ikke gør det, vil Hjerneskedesamrådet gå ud med denne anbefaling. Fra mødet den 15. november 2018.
- **Status om Human First – sygdomme i hjernen:** Henning Andersen/Gitte Kjær Nielsen kan inviteres til at holde oplæg.
- **Nye nationale dokumenter på hjerneskeadeområdet:** Der kommer nyt forløbsprogram og ny visitationsretningslinje i 2019. Det giver anledning til at se på den gamle sundhedsaftale, som skal revideres:
<http://www.sundhedsaftalen.rm.dk/siteassets/samarbejde-med-kommunerne/hjerneskedesamradet/sundhedsaftale---voksne---til-sundhedskoordinationsudvalget-version-2.pdf>
Aftalen er stærkt forældet.
- **Status for projekterne i Servicetjekket.**

Referat:

Punkter fra dagsordenen:

Borgeren i centrum i Randers Kommune:

Runa informerer om Borgeren i centrum på næste møde.

Indstilling: Hvordan kan vi lade os inspirere af det, de gør i Randers Kommune?

Rådgivningsgruppe til forskning hen over sektorgrænser:

Jørgen Feldbæk Nielsen informerer.

Dysfagi-kursus: Præsentation af det e-learningprogram, der nu findes på dysfagiområdet. Det er det basale niveau, så det henvender sig i høj grad til alle i kommuner og på afdelinger, hvor det ikke er en del af den iboende specialistviden.

Genoptræning på avanceret niveau: At det godkendes, at spørgsmål om andel af borgere, som får genoptræning på avanceret niveau, sendes igen til kommunerne. Dette forudsætter, at det nye forløbsprogram er udkommet. Det skal undersøges, om Forløbsprogrammet anbefaler, at langt hovedparten af borgerne skal have træning på avanceret niveau. Hvis de ikke gør det, vil Hjerneskedesamrådet gå ud med denne anbefaling. Fra mødet den 15. november 2018.

Status om Human First – sygdomme i hjernen: Formandskabet kan inviteres til at holde oplæg.

Nye nationale dokumenter på hjerneskadeområdet: Der kommer nyt forløbsprogram og ny visitationsretningslinje i 2019. Det giver anledning til at se på den gamle sundhedsaftale, som skal revideres:

<http://www.sundhedsaftalen.rm.dk/siteassets/samarbejde-med-kommunerne/hjerneskadesamradet/sundhedsaftale---voksne---til-sundhedskoordinationsudvalget-version-2.pdf> Aftalen er stærkt forældet.

Status for projekterne i Servicetjekket.
Fast punkt.

Side 12

Øvrige punkter:

Høring af neurologiplanen sættes på dagsordenen.

Lise Leth Jeppesen vil gerne fortælle om ny behandling af apopleksipatienter på et kommende møde i 2019.

Hammel Neurocenter vil gerne holde oplæg om hjemmerehabilitering på et kommende møde.

12. Eventuelt

Referat:

Der blev rejst kritik af, at der er afbud fra regionalt udpegede medlemmer, herunder afbud fra den regionale medformand. En enkelt har stort set aldrig deltaget i møderne i hjerneskadesamrådet. De regionale medlemmer vil selv bringe dette med tilbage til deres bagland, men de vil også opfordre Region Midtjylland til at få medlemmerne til at prioritere arbejdet i Hjerneskadesamrådet.

Referent: Charlotte Jensen